

УДК 338.47 :656.07

**МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СКЛАДУ ТА КЛАСИФІКАЦІЇ
ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВ МІЖНАРОДНИХ ВЕРТИКАЛЬНО-
ІНТЕГРОВАНИХ ХОЛДИНГІВ**

Мордвицька Ю.С., аспірант, асистент кафедри транспортного менеджменту та логістики ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет».

Mordvytska Yu., PhD student, Transport management and logistic department, State Higher Educational Institution «Priazovskyi State Technical University», Mariupol, Ukraine.

Mordvytska Yu. Methodological approaches to the structure and classification of logistics costs of enterprises within international vertically integrated holdings.

The methodological approaches to the definition and classification of logistics costs of enterprises and companies within the international corporate structures were systemized in the paper; the author's definition of the term "logistics costs" of production enterprise within a vertically-integrated holding company was proposed; the system of enterprise logistics costs classification was supplemented on the basis of the types: the distribution costs of moving sources within the corporation; hierarchical levels of the organizational structure of corporations and profit distribution between the centers of financial responsibility; the model of interaction between planning and logistics costs sources of industrial vertically-integrated holding mechanism and model the impact of transfer pricing on the development of logistics costs in the structure of the total cost of production of industrial enterprises within the organizational structure of the corporation.

Мордвицька Ю.С. Методичні підходи до визначення складу та класифікації логістичних витрат підприємств міжнародних вертикально-інтегрованих холдингів.

У статті систематизовано методичні підходи до визначення та класифікації логістичних витрат підприємств та компаній у складі міжнародних корпоративних структур; запропоновано авторське визначення поняття «логістичні витрати» виробничого підприємства у складі вертикально-інтегрованого холдингу; доповнено систему класифікації логістичних витрат підприємства даного типу за ознаками: розподілом витрат за джерелами переміщення всередині корпорації; ієрархічним рівнем організаційної структури корпорації та розподілом прибутку між центрами фінансової відповідальності; запропоновано модель взаємодії процесів планування та джерел формування логістичних витрат промислового вертикально-інтегрованого холдингу та модель впливу механізму трансфертного ціноутворення на процес формування логістичних витрат у структурі повної собівартості продукції виробничого підприємства, що входить до організаційної структури корпорації.

Мордвицкая Ю.С. Методические подходы к определению состава и классификации логистических затрат предприятий международных вертикально-интегрированных холдингов В статье систематизированы методические подходы к определению и классификации логистических затрат предприятий и компаний в составе международных корпоративных структур; предложено авторское определение понятия «логистические расходы» производственного предприятия в составе вертикально-интегрированного холдинга; дополнена система классификации логистических затрат предприятия данного типа по признакам: по распределению расходов по источникам перемещения внутри корпорации; по выделению иерархических уровней организационной структуры корпорации и распределению прибыли между центрами финансовой ответственности; предложена модель взаимодействия процессов планирования и

источников формирования логистических затрат промышленного вертикально-интегрированного холдинга; модель влияния механизма трансфертного ценообразования на процесс формирования логистических затрат в структуре полной себестоимости продукции производственного предприятия, входящего в организационную структуру корпорации.

Постановка проблеми. Інтеграційні процеси у світовій економіці диктують необхідність перегляду традиційних методів та підходів до визначення ефективності діяльності виробничих підприємств у складі транснаціональних холдингів та корпорацій. Враховуючи зростання уваги науковців, аналітиків та власників міжнародного бізнесу до логістичної складової системи стратегічного менеджменту, виникає проблема необхідності удосконалення та доповнення існуючих методичних підходів до визначення та класифікації логістичних витрат підприємств або компаній у складі вертикально-інтегрованих корпоративних структур та аналізу основних факторів, що здійснюють на них суттєвий вплив.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблемам визначення методичних підходів до класифікації та елементів логістичних витрат промислових підприємств у складі корпоративних об'єднань присвячені роботи українських вчених-економістів: М. А. Окландера, А.В. Кальченко, Є.В. Крикавського, В. М. Кислого, О. А. Біловодської, О. М. Олефіренко, О. М. Соляника, Л.Ю. Шевців, І.Петецького, Т.В.Алесинської, а також зарубіжних дослідників С. Hartman, Мю Christopher, М.Ваургартен та ін. Особливої уваги також заслуговують дослідження організації систем планування корпоративних логістичних бізнес-процесів фахівців Дирекції з трансформування бізнес-процесів та Управління корпоративних систем міжнародного вертикально-інтегрованого холдингу «Метінвест» К.О. Макарова та С.І.Пилипенка.

Мета дослідження – виявити та систематизувати методичні підходи і алгоритми до визначення та класифікації логістичних витрати підприємств/компаній у складі міжнародних корпоративних структур, запропоновані сучасними вченими-економістами; надати власні рекомендації до удосконалення даних підходів, а також окреслити основні напрямки подальших досліджень стосовно даної проюлеми.

Результати досліджень. Згідно досліджень відомого американського вченого **Мартіна Крістофера**, відображених у монографії «Logistics and Supply Chain Management» [1] та німецьких вчених **Тіма Гудехуса та Герберта Коцаба** (Comprehensive Logistics, 2012[2]), на даний час існують деякі особливості до визначення та обліку логістичних витрат у різних транснаціональних компаніях світу. У більшості випадків, навіть у межах однієї бізнес-структури система обліку логістичних витрат одного підрозділу може суттєво відрізнятися від аналогічної системи обліку іншого підрозділу, який виконує ті ж самі функції. Автори зазначають, що це виправдано, по-перше, специфікою логістичних операцій окремого управління або підрозділу, і, по-друге, браком методичних підходів до визначення і підходів до класифікації логістичних витрат власне підприємств, що входять до організаційних структур великих транснаціональних корпоративних структур. Так, деякі компанії не визначають відсотки і амортизацію запасів як логістичних витрати. Інші включають в себе витрати, пов'язані з поширенням кола постачальників або закупівельні витрати. У деяких випадках, навіть закупівельна вартість деяких видів ресурсів, не включається до складу витрат на логістику.

Результати досліджень з проблематики у сфері логістичного управління американської вченої **Сінтії Хартман** (University of Southern California, 2015 [3]) говорять про те, що власники великого приватного капіталу можуть отримати вигоду з розуміння основних категорій корпоративної логістики, і згідно цього методики визначення складу логістичних витрат, що дозволить максимізувати маржинальний дохід і мінімізувати сукупні корпоративні витрати за рахунок зменшення витрат на логістику на кожному ієрархічному рівні організаційної структури корпорації. Як приклад, деякі міжнародні

компанії виробляють продукти, сировиною для виробництва яких є товари з інших країн, в той час як інші компанії вибирають місце розташування промислових підприємств, що виробляють дані сировинні товари, закордоном. Здійснючи контроль за низьким рівнем логістичних витрат з транспортування та зберігання товарів за рахунок виробництва сировинних товарів в інших країнах, або штатах (регіонах) дозволяє компаніям збільшити суму корпоративного прибутку. Компанії повинні здійснювати ефективне управління власними витратами на логістику на основі підтримки балансу між вартістю витрат і продуктивністю праці (найпростіший приклад: вид транспортування, що коштує найменше, не обов'язково є найшвидшим).

Вчені Мічиганського університету (США) **Дональд Дж.Бауерсокс та Дейвід Дж. Клосс** [8] стверджують, що логістичні витрати в практичній діяльності виступають інструментом управління. Визначення складу логістичних витрат та їх аналіз сприяють прийняттю економічно обґрунтованих господарських рішень на всіх рівнях управління. Рівень логістичних витрат впливає на економічне становище підприємства і його конкурентоспроможність. Зниження логістичних витрат, що викликає зростання прибутку, підвищує фінансові можливості підприємства, розширює його господарську самостійність. Логістичні витрати в масштабі окремо взятої бізнес-структури зазвичай обчислюються у відсотках від суми продажів, у вартісному вираженні в розрахунку на одиницю маси сировини, матеріалів, готової продукції та ін.; в загальнонаціональному масштабі - у відсотках від валового національного продукту, тощо.

За визначенням даної категорії українськими вченими, наприклад, Є. Крикавським логістичні витрати - це сума витрат на управління та реалізацію логістичних процесів в окреслених межах переміщення матеріальних потоків. Зазвичай, на вітчизняних підприємствах логістичні витрати не виділяють з обліку витрат підприємства. І це ускладнює оцінку як їх рівня, та й їх ефективності.[10] А.Г.Кальченко стверджує, що логістичні витрати — це сукупність витрат на транспортування, подальше складування товарів, їх зберігання та відвантаження клієнту. [7] В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, О. М. Соляник визначають логістичні витрати як сукупність витрат на управління рухом матеріальних потоків по всій логістичній системі від постачальників сировини до кінцевого споживача. [9] Методичні підходи до визначення та складу витрат на логістику промислового підприємства, пропонувані українськими та іноземними вченими-економістами консолідовано та систематизовано у вигляді таблиці 1.

Методичні підходи до класифікації логістичних витрат підприємства за основними економічними ознаками з урахування трьох видів, виокремлених згідно власних досліджень щодо удосконалення методики систематизації логістичних витрат власне підприємства, що входить до складу промислового вертикально-інтегрованого холдингу, представлено у вигляді рис.1.

На основі отриманих результатів з теоретичних досліджень різних підходів до визначення та складу логістичних витрат підприємства, було запропоноване власне уточнене визначення поняття «логістичні витрати» саме виробничого підприємства у складі міжнародного вертикально-інтегрованого холдингу. Згідно цього, **логістичні витрати** підприємства даного типу – це сукупність витрат на управління рухом логістичних (матеріальних, фінансових та інформаційних) бізнес-процесів на кожному ієрархічному рівні корпоративної структури (виробниче підприємство-дивізіон-холдинг-Група) у межах єдиної логістичної мережі від постачальників сировини і матеріальних ресурсів до кінцевого споживача.

Також, на мій погляд, доцільно внести доповнення у систему класифікації логістичних витрат підприємства, що є бізнес-одиницею міжнародного вертикально-інтегрованого холдингу. Пропонується додати наступні три ознаки: 1 ознака – за розподілом витрат за джерелами переміщення всередині корпорації: внутрішні (в межах єдиної корпорації/холдингу) та зовнішні витрати, виведені на рівень логістичного

аутсорсингу (за участю третіх осіб); 2. ознака – за ієрархічним рівнем організаційної структури корпорації: власні витрати на логістику на підприємстві(компанії); логістичні витрати дивізіону; логістичні витрати на рівні холдингу; загальнокорпоративні витрати (на рівні Групи); 3. ознака - за розподілом прибутку між центрами фінансової відповідальності : логістичні витрати центрів витрат (виробничих підрозділів); логістичні витрати центрів доходу (збутові та логістичні компанії); центрів прибутку (керуючі та материнська компанії). (рис.1)

Результати теоретичного аналізу методичних підходів до класифікації логістичних витрат (рис.1) свідчать про те, що в сучасних умовах господарювання корпоративні логістичні витрати слід розглядати як весь спектр витрат, пов'язаних з логістикою, який включає в себе не тільки транспортні та складські витрати, а й інвентаризаційні витрати, адміністративні витрати, витрати, пов'язані з обробкою замовлень, страхування, інформаційне забезпечення, в т.ч. підтримку здійснення логістичних операцій за допомогою ІТ-технологій та ін.

Таблиця 1.

Підходи до визначення поняття «логістичні витрати», пропонувані національними та іноземними вченими-економістами

№	Автор, рік/Джерело	Визначення	Склад елементів витрат на логістику
1.	Cynthia Hartman (2015) [3]	Збори, визначені за різними методами з транспортування, у тому числі за послуги залізничного транспортування, вантажних автомобільних перевезень, авіаперельотів і морських перевезень.	витрати на пальне; складські послуги; упаковка; безпека; керованість, матеріали; тарифи і мита.
2.	Martin Christopher (2015) [1]	весь спектр витрат, пов'язаних з логістикою, яка включає в себе транспортні та складські витрати, витрати з обліку, інвентаризації, адміністративних витрат і витрати з обробки замовлень.	зберігання; інвестиції, страхування; псування; комунікація; навантажувально-розвантажувальні роботи, упаковка.
1.	М. А.Окландер (2002) [12]	витрати, які пов'язані з рухом і зберіганням товарно-матеріальних цінностей, починаючи від вибору постачальника і закінчуючи доставкою готової продукції та обслуговуванням споживача	оформлення замовлень і вибір постачальника; підтримка контактів з постачальниками; доставка, навантажувально-розвантажувальні роботи і транспортно-складські роботи; переналагодження обладнання.
2.	Є.В. Крикавський (2004) [10]	сума витрат на управління та реалізацію логістичних процесів в окреслених межах переміщення матеріальних потоків	витрати фізичного переміщення; витрати запасів; витрати інформаційно-управлінських процесів.
3.	В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, (2010) [9]	сукупність витрат на управління рухом матеріальних потоків по всій логістичній системі від постачальників сировини до кінцевого споживача.	управління запасами; транспортні витрати; адміністративні та управлінські витрати.
4.	Л.Ю. Шевців, І.Петецький (2011) [16]	витрати на виконання логістичних операцій; включають в себе витрати обігу й частина витрат виробництва; являють собою витрати трудових, матеріальних, фінансових та інформаційних ресурсів, обумовлені виконанням підприємствами своїх функцій по виконанню замовлень.	витрати обігу; витрати на оплату праці; витрати на ремонт і обслуговування основних фондів; транспортування; зберігання; витрати обігу з торгівлі; частина витрат на виробництво інше
5.	Т.В.Алесинська (2005) [6]	сума всіх витрат, пов'язаних виконанням логістичних операцій: (прямі витрати; регульовані витрати; витрати на підтримку логістичної	розміщення замовлень, закупівля, складування, внутрішньовиробнича логістика, транспортування, проміжне зберігання, зберігання ДП,

		діяльності; витрати на контроль; биткові витрати (вмінені і часткові); фактичні витрати	відвантаження, зовнішнє транспортування, витрати на персонал, устаткування та ін..
б.	А. Г. Кальченко (2010) [8]	Всі витрати: на транспортування; на подальше складування товарів; на зберігання товарно-матеріальних запасів; на одержання, відвантажування та пакування товарів; адміністративні та на обробку замовлень	транспортування; складування товарів; зберігання; одержання, відвантажування та пакування товарів; адміністративні витрати обробка замовлень.

Така детальна увага до визначення та класифікації логістичних витрат обумовлена суттєвим зростанням долі логістичних витрат в розрізі сукупних доходів та витрат українських виробничих підприємств, що входять до складу організаційної структури міжнародних холдингів та груп внаслідок погіршення умов транспортування вантажів та готової товарної продукції, великої кількості перебоїв у роботі транспорту (зокрема, залізничного), зростання комунальних тарифів, тарифів на послуги Укрзалізниці та ін. Міжнародні корпорації, що функціонують у сфері гірничо-металургійного бізнесу (наприклад, «SCM», «ArselorMittal», «ІСД», «Євраз» та ін.) та мають у своєму розпорядженні українські виробничі активи, звітують про те, що частка логістичних витрат у загальній собівартості продукції та обороті за останній рік досягає майже 45-50%, що є критичним показником. (табл.2)

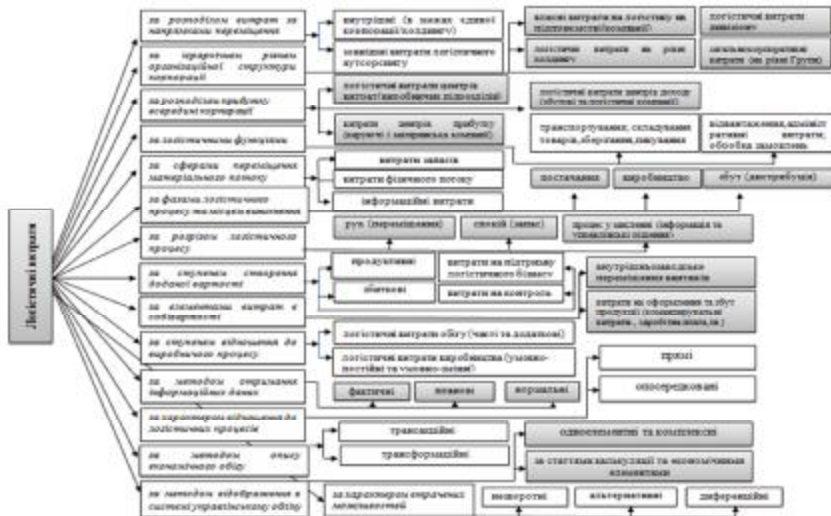

Рис.1. Класифікація логістичних витрати вертикально-інтегрованого холдингу/корпорації

Таблиця 2. Доля логістичних витрат українських корпоративних структур на ієрархічних рівнях у розрізі консолідованих доходів та витрат¹

Показник	Значення,%		
	Виробниче підприємство	Холдинг	Група
Логістичні витрати/ Повна собівартість	32,35 -36,21	35,15-45,6	19,9-22,2
Логістичні витрати/ Обсяг продажу продукції	26,02-27,4	22,02-23,4	12,06-15,25

¹ розраховано діапазони середніх показників на основі фінансової звітності міжнародних корпорацій «System Capital Management», «Arselor Mittal», «Євраз» [5;13-15].

Слід зазначити, що таке варіювання показників долі логістичних витрат до сукупної собівартості та до обороту компанії обумовлено суттєвим зростанням вартості логістичних послуг на рівні виробничих підприємств та холдингу у сфері гірничо-металургійного бізнесу (особливо дана тенденція торкнулась діяльності гірничорудних підприємств) у

структурі повної собівартості виробленої продукції за останні кризові для нашої держави роки.

Власне процес формування логістичних витрат у корпорації можна умовно розподілити на декілька циклів: операційний (пов'язаний із виробництвом), технологічний (технології перевезень вантажів та види транспорту) та фінансовий (оптимізація фінансових потоків між пов'язаними виробничими підприємствами та збутовими і логістичними компаніями єдиної корпорації). Етапи планування витрат на логістику відповідно можливо розподілити на 5 модулів: по-перше, це процес планування продажів і операцій на стратегічному рівні (Sales and Operations Planning, S & OP), тобто набір щомісячних заходів, спрямованих на перетворення стратегічного плану компанії в конкретні кроки щодо його реалізації; по-друге, це планування організації процесу стратегічних та операційних закупівель за прогнозованими цінами та даними S & OP; далі, процес планування витрат на транспортування вантажів, напівфабрикатів, допоміжних ресурсів, матеріалів та інших об'єктів трансферу між пов'язаними виробничими підприємствами та третіми особами в рамках єдиного циклу виробництва; планування логістичних витрат безпосередньо у виробництві (закладених у калькуляції продукції: витрати на транспортування і відвантаження всередині заводу; витрати на оформлення і збут (командирувальні витрати, з/п, нарахування та ін.)); і, нарешті, планування логістичних витрат, пов'язаних із заходами з реалізації (дистрибуції) продукції збутовими компаніями холдингу на зовнішніх ринках. Важливо, що процес формування логістичних витрат повинен бути пов'язаним із корпоративними планами обсягів продажів, виробництва, потреби в ресурсах та ін., в тому числі насамперед із плануванням логістичних витрат у вищезазначених п'яти модулях: Прогнозуванні, Закупівлях, Логістиці, Виробництві та Дистрибуції. Як результат взаємодії даних процесів, ґрунтуючись інформацією, отриманою на основі консолідованих запланованих ключових показників, корпорація має змогу змоделювати оптимальний ланцюжок постачання у загальному виробничому процесі та ефективно розподілити бюджети на всіх організаційних рівнях (рис. 2). Слід звернути увагу на особливості складових елементів фінансового циклу процесу формування логістичних витрат у міжнародних корпораціях вертикально-інтегрованого типу. Володіючи контрольними пакетами акцій підприємств і компаній різних країн світу, великі корпоративні структури мають змогу маневрувати розподілом фінансових потоків між власними пов'язаними активами, наприклад, розміщуючи закупівельні організації в країнах з оптимальним податковим режимом; створюючи умови для оптимізації регіонального розподілу асортименту продукції, що виробляють підконтрольовані підрозділи; застосовуючи механізми для виокремлення оперативних функцій в загальні центри обслуговування для передачі їх асоційованим аутсорсинговим компаніям та ін. Сучасні транснаціональні компанії також активно використовують оптимізаційні схеми ціноутворення, що дозволяють сконцентрувати загальну суму прибутку на рівні управляючої компанії холдингу, що найчастіше розташовують та реєструють власники у країнах з пільговим режимом оподаткування. До таких схем відноситься механізм трансфертного ціноутворення.

Під трансфертним ціноутворенням розуміють реалізацію товарів або послуг активам, пов'язаних між собою в рамках групи, за цінами, відмінними від ринкових.

Під механізмом трансфертного ціноутворення розуміють формування спеціальної ціни на продукцію, виготовлену на виробничих активах спорідненої корпоративної структури. Трансферна ціна застосовується в операціях між пов'язаними компаніями холдингу або групи під дією інтересів бенефіціарів та дозволяє оптимізувати процес оподаткування [4].

Необхідно зауважити, що трансфертний механізм ціноутворення впливає на окремі елементи собівартості продукції, зокрема й на вартість логістичних витрат як внутрішніх, так і зовнішніх для підприємства. На рис. 3 окреслено основні елементи логістичних витрат у структурі собівартості продукції, на які поширюється вплив трансфертного механізму.

Рис.2. Модель взаємодії процесів планування та джерел формування логістичних витрат промислового вертикально-інтегрованого холдингу

Рис.3 Модель впливу механізму трансфертного ціноутворення на процес формування логістичних витрат у структурі повної собівартості продукції виробничого підприємства у складі вертикально-інтегрованого холдингу

Модель демонструє, що трансфертне ціноутворення впливає як і на формування елементів виробничої собівартості продукції (наприклад, трансфертні ціни на сировинні та допоміжні ресурси, вироблені та встановлені пов'язаними підприємствами та компаніями), так і на вартість логістичних послуг, що надають пов'язані транспортні та логістичні підрозділи корпорації теж за внутрішньо корпоративними тарифами. Згідно даного висновку, збутові організації транснаціональних компаній мають можливість встановлювати адекватний рівень ринкової ціни на готову продукцію з урахуванням вартості логістичних послуг, що надаються пов'язаними логістичними компаніями, що врешті, по-перше, зумовлює зростання акумульованої суми прибутку у відповідних центрах доходів та прибутку холдингу, та, по-друге, сприяє процесу оптимізації логістичних схем управління.[11]

Висновки. За результатами виконаного дослідження уточнено поняття «логістичні витрати» підприємства, що входить до складу вертикально-інтегрованого холдингу; доповнено систему класифікації логістичних витрат за ознаками, характерними саме для виробничого підприємства даного типу. Виявлено, що кожна сучасна велика транснаціональна компанія (корпорація) має свій власний унікальний ланцюг постачання, основою для формування якого є система формування високо індивідуалізованих для кожної компанії логістичних витрат. У ході дослідження джерел формування витрат на логістику та ранжування основних етапів процесу планування на підприємстві, було виявлено досить тісний взаємозв'язок між етапами корпоративного планування

(Прогнозування, Закупівлі, Логістика, Виробництво, Дистрибуція) та складовими елементами власне процесу планування у розрізі оперативного, фінансового та технологічного циклів. Слід зазначити, що увагу зокрема було сфокусовано на аналізі складових елементів фінансового циклу процесу формування витрат на логістику, і, як результат, виявлено вплив досить поширеної корпоративної схеми застосування механізму трансфертного ціноутворення на частку логістичних витрат у структурі повної собівартості продукції. В наш час управління логістикою все частіше розглядається як джерело конкурентоспроможності. Високий рівень логістичного менеджменту створює потенціал для пошуку резервів зниження витрат та передумови для збільшення частки на відповідних ринках. Отримані результати дослідження ще раз підкреслюють вкрай важливу роль якісного управління логістикою в досягненні корпоративних та фінансових цілей.

Список використаних джерел:

1. Christopher M. Logistics and supply chain management - London: Pearson Education Limited, 2005 – 89 p.
2. Gudehus T., Kotzab H. Comprehensive Logistics - Verlag: [Springer Berlin Heidelberg](#), 2010 – 212 p.
3. Hartman C. Definition of Logistics Costs [Електронний ресурс] //-Режим доступу: <http://smallbusiness.chron.com/definition-logistics-costs-35504.html>
4. Kolosok V., Ugrovata Yu. The economic growth of enterprises in international holdings: application of transfer pricing in Ukrainian companies // Contemporary Research on Organization Management and Administration.- 2014, No. 2(1).- p. 74-99
5. The official website of the Group ArcelorMittal [Електронний ресурс]. -Режим доступу: www.corporate.arcelormittal.com
6. Алесинская Т.В. Основы логистики. Функциональные области логистического управления: Учебное пособие / Алесинская Т.В. – Таганрог: Изд-во ТТИ ЮФУ, 2009.– 79 с.
7. Дональд Дж. Бауэрсокс, Дэйвид Дж. Клосс. Логистика: интегрированная цепь поставок. 2-е изд. /Пер. с англ. - М.: ЗАО "Олимп-Бизнес", 2005 - 640 с.
8. Кальченко А. Г. Логістика: Підручник. — К.: КНЕУ, 2003. — 284 с.
9. Кислий В.М., Біловодська О.А., Олефіренко О.М., Соляник О.М. Логістика: Теорія та практика: Навч. посіб. – К: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.
10. Крикавський Є. В. Логістика. Основи теорії: Підручник. — Львів: Національний університет "Львівська політехніка" (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ+" Інституту післядипломної освіти), "Інтелект-Захід", 2004. — 416 с.
11. Мордвицька Ю.С. Вплив механізму трансфертного ціноутворення на формування логістичних витрат міжнародних вертикально-інтегрованих холдингів // Економіка підприємства : сучасні проблеми теорії та практики :Матеріали четвертої міжнар. наук.-практ. конф., 18 вересня 2015 р. –Одеса, Атлант, 2015. –с.240-242
12. [Окландер М.А. Логістика: Підручник/ Окландер М.А. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 346 с.](#)
13. Офіційний сайт ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг». [Електронний ресурс].-Режим доступу: www.kryviyrih.arcelormittal.com.
14. Офіційний сайт ПАТ «ММК ім. Ілліча». [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.ilyichsteel.metinvestholding.com.ua.
15. Офіційний сайт холдингу МЕТІНВЕСТ. [Електронний ресурс].- Режим доступу: www.metinvestholding.com.ua
16. [Шевців Л. Ю.](#) Логістичні витрати підприємства : формування та оцінювання : монографія / Л. Ю. Шевців, І. Петецький ; Львів. держ. фін. акад. - Львів : Нац. ун-т "Львів. політехніка", 2011. - 243 с. : іл. - Бібліогр. : с. 233-243 (212 назв)

REFERENCES

1. Alesinskaya T.V. (2009) Fundamentals of Logistics. Functional areas of logistics management [*Osnovy logistiki. Funktsional'nyye oblasti lohisticheskogo upravleniya*]: Textbook / Alesinskaya T.V. - Taganrog: Publishing house of the TTI SFU, 2009.- 79 p.
2. Christopher M. (2005) Logistics and supply chain management - London: Pearson Education Limited, 2005 – 89 p.
3. Donald J. Bowersox, David George. Kloss. (2005) Logistics: the integrated supply chain [*Lohistika: intehrirovannaya tsep' postavok*]. 2nd ed. / Per. from English. - M.: PJSC "Business Olympus", 2005 - 640 p.
4. Gudehus T., Kotzab H. Comprehensive Logistics - Verlag: [Springer Berlin Heidelberg](http://www.springer.com), 2010 – 212 p.
5. Hartman C. (2015) Definition of Logistics Costs, available at: <http://smallbusiness.chron.com/definition-logistics-costs-35504.html>
6. Kalchenko A.G. (2003) Logistics [*Lohistyka*]: Textbook. - K.: KNEU, 2003. - 284 p.
7. Kislov V., Bilovodska O. A., Olefirenko O.M., Solyanik O.M. Logistics: Theory and Practice ([*Lohistyka: Teoriya ta praktyka*]): Training. guidances. - K: *Center of educational literature*, 2010. - 360 p.
8. Kolosok V., Ugrovata Yu (2014), The economic growth of enterprises in international holdings: application of transfer pricing in Ukrainian companies, *Contemporary Research on Organization Management and Administration–2014*, No. 2(1).- p. 74-99
9. Krikavsky Je. B. Logistics. Basic theory [*Lohistyka. Osnovy teorii*] : Textbook. - Lviv National University "Lviv Polytechnical University" (Information-Publishing Center "Intellect + Institute of Continuing Education), "Intelligence-West", 2004. - 416 p.
10. Mordvytska Y.S. The impact of transfer pricing mechanism for the formation of logistics costs of international vertically integrated holdings [*Vplyv mekhanizmu transfertnoho tsinoutvorennya na formuvannya lohistychnykh vytrat mizhnarodnykh vertykal'no-intehrovanykh kholdynhiv*] // *Business Economics: modern problems of theory and practice*: Proceedings of the Fourth Intern. scientific-practic. Conf., Sept. 18, 2015 -Odesa, Atlanta, 2015. -.s.240-242
11. Oklander M.A. Logistics [*Lohistyka*]: Textbook / Oklander M.A. - K.: Center of educational literature, 2008. - 346 p.
12. Shevtsiv L. Yu. (2011) Logistics costs of the company: development and evaluation [*Lohistychni vytraty pidpryyemstva : formuvannya ta otsinyuvannya*]: monograph / Shevtsiv L. Yu., Petetskyi I.; Lviv. state. Finn. Acad. - Lviv: *Nat. University of "Lviv Polytechnical University"*, 2011. - 243 p. : Ill. - Ref. : with. 233-243 (212 titles)
13. The official website of PJSC “ArcelorMittal Kriviy Rig” (2015), available at: www.kryviyrih.arcelormittal.com. (Accessed 20 November. 2015)
14. The official website of PJSC “Illyich Iron and Steel Works” (2015), available at: www.ilyichsteel.metinvestholding.com.ua. (Accessed 20 November. 2015)
15. The official website of the Group ArcelorMittal (2015), available at: www.corporate.arcelormittal.com (Accessed 20 November. 2015)
16. The official website of the holding “METINVEST”. (2015), available at: www.metinvestholding.com.ua (Accessed 20 November. 2015)

Keywords: logistics costs, production enterprise, vertically integrated holding, international corporation, transfer pricing.

Ключові слова: логістичні витрати, виробниче підприємство, вертикально-інтегрований холдинг, міжнародна корпорація, трансфертне ціноутворення.

Ключевые слова: логистические затраты, производственное предприятие, вертикально-интегрированный холдинг, международная корпорация, трансфертное ценообразование.

Рецензент: Колосок В.М., д.е.н., професор, ДВНЗ «ПДТУ»